

PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ

ing. Vladimír Hradec

Scénář k audioreportáži

Zpracovali: Motyčáková Michaela, Pašková Simona,
Štefanisková Anna, Janíček Jakub, Zelenka Ondřej

Vyučující: Mgr. Majerníčková Jitka

Škola: ZŠ Mělník, J. Seiferta 148

Třída. 9. B

Pan ing. Vladimír Hradec pochází z Poděbrad. Zde prožil období Protektorátu Čechy a Morava. Tady se také během školních let seznámil s bratry Mašínovými - Ctiradem a Josefem a později i s dalšími členy jejich skupiny - Milanem Paumerem a Zbyňkem Janatou.

pan Hradec s otcem a starším bratrem

Po Únoru 1948 se skupina bratří Mašínů odmítala smířit s likvidací demokracie, a proto se zapojovala do protikomunistického odboje. Pan Hradec jim pomáhal s uschováním zbraní, poskytováním střeliva, konstrukcí rozmanitých předmětů, které pak využívali při záškodnických pracích – například časového zapalovače.

Do povědomí lidí se skupina bratrů Mašínových zapsala v roce 1953 svým dramatickým útěkem z Československa přes bývalou Německou demokratickou republiku do západního Berlína. Nedlouho po útěku byli pozatýkáni všichni, kteří nějakým způsobem přišli s Mašíný do styku. Tedy i pan Vladimír Hradec. Došlo k tomu 25. 11. 1953 v Praze, kde

tehdy studoval vysokou školu.

Čtveřice mužů - zleva - pan Hradec druhý, Milan Paumer - uniforma, Josef Mašín

Ve vazbě strávil čtrnáct měsíců. Tolik času potřebovala státní bezpečnost na zjištění všech informací o skupině bratří Mašínů. Pobyt ve vazbě rozhodně nebyl ničím příjemným. Psychické a fyzické týrání vedené s jediným cílem – vynutit si přiznání, i když byl člověk nevinný.

Do roku 1953 podle rozkazu nebo příkazu předsedy bezpečnostní komise Ústředního výboru Komunistické strany Československa, to byl Slánský, platilo nařízení, které on vydal – „používejte metody gestapa – to znamená mlátit, mlátit, mlátit, lámat ruce, rozkopávat varlata, urážet ledviny, urazit prostě všechno, co se dá, vytrhat vlasy, vypíchat oči, prorazit bubínek.“ Prostě byl to socialista, jo gestapo bylo taky socialistický stát, že jo nebo ze socialistickýho státu.

Takže do toho roku 1953, co jsem se potom setkal teda s těma lidma, kteří to přežili, v podstatě konstatovali, že proti nim bylo použito to největší a nejsurovější násilí, jaký si kdo vůbec umí představit.

Ale pozor, v tom roce 1953, kdy pověsili Slánskýho, tak změnili metody vyšetřování a místo toho super surového způsobu přešli na psychologické metody. Ono to není teda o nic, řekl bych, o nic příjemnější, ono je to stejné, ale z jejich hlediska to mělo výhodu, protože když někdo přežil vyšetřování, a tak nějakou dobu nemohl být použit jako otrok při těžbě uranu, protože měl zlámaný ruce, rozkopaný já nevím, co všechno možnýho, a takže chyběl otrok na práci.

No tak přešli teda na tu metodu psychologickou. Ale pozor, za prvé minimum jídla – 1200 kalorií za den, to je množství, který stačí člověku jenom na to, aby dýchal. Za druhé – nespát. A ono, když trvá tenhle způsob vyšetřování týden nebo čtrnáct dní a čtrnáct dní nespíte, tak vlastně si u výslechu sednete a v tu ránu chcete spát a ať chcete nebo nechcete, mozek je v takovém útlumu, že nevíte, co povíte.

Ve vězení bohužel neskončil pouze pan Vladimír, ale celá jeho rodina - matka, otec, starší bratr Jiří, i když oni s Mašínovými nijak nespolupracovali. Pan Hradec byl odsouzen na 22 let za velezradu, vojenskou špionáž, rozkrádání majetku. Otec i matka dostali shodně po 18 letech, bratr 16 let.

Trest si pan Hradec odpykával v několika věznicích.

Takže první byla Ruzyň, druhá byla Pangrác, třetí byl Leopoldov, čtvrtá byla Nikolaj, pátá byla Rovnost, šestá byla Plzeň.

Pan Vladimír Hradec při natáčení rozhovoru s Michaelou a Simonou

Ve věznicích působil v různých profesích. Pracoval jako chodbař, dral peří, rýsoval technické výkresy, vyráběl sekačky na trávu, věnoval se tesařině, těžil uran.

My jsme dělali komíny, takže my jsme v tom podloží vystřelovali díru směrem nahoru, bylo to padesát metrů, to fungovalo jako spojovací komín mezi patrama a z toho se dělaly dobývky uranu po tý žíle. Takže tím, že jsem se dostal vystřelovat ty komíny, tak my jsme byli v relativně čistém vzduchu bez radioaktivity. Na ostatních chodbách byl až tisícinásobek radioaktivity, než říkaly státní normy. Tak tam bylo nařízený, že když jsem byl na dobývce, a tam jsem byl na tom Nikolaji. No tak abychom oddělili uran od toho ostatního, co tam kde bylo, tak se ta žíla odstřelila velice opatrně, aby to bylo pokud možno ve větších kouskách,. Odstřelovalo se to na gumový pásy a teďka ty kouštíčky toho uranu jsme rukama vybírali do bedýnek a můžu vás ujistit, že za směnu, když jsem todleto přebíral a odcházeli jsme odtamtud, tak mě nepředstavitelně brněly ruce. To znamená, že to ozáření, že tím, že jsem měl stále v ruce uran, tak to bylo velice nepříjemné.

Po amnestii v roce 1960 byl panu Hradci snížen trest na 20 roků, v roce 1964 mu bylo doporučeno, aby si zažádal o podmíněné propuštění. Vyšlo to. Celkem tedy strávil v komunistickém vězení 10 a půl roku.

Po návratu se snažil co nejrychleji zapojit do normálního života. Nebylo to však jednoduché.

Po skončení teda todletoho vězení, když jsem došel domů, tak jsem se snažil dostat co nejrychlejc do zaměstnání, přestože jsem tam dělal deset roků, tak jsem si donesl domů asi tři tisíce korun úspor. Nic jinýho jsem neměl. To všechno sežral teda pobyt ve vězení. Tak jsem prošel možná padesát nebo šedesát podniků tady. Měl jsem kliku, že jsem se dozvěděl, že můj bývalý spoluvězeň, to byl ten doktor Kárný, je zaměstnaný ve Spolaně, kde jsem byl samozřejmě také se pokusit o místo. Tam byl celostátní nábor, tam mi řekli, že v žádném případě ne. Ale on mně dal zajímavou radu a říká mi: "Neměj strach z prokurátorů, jdi v okrese svého bydliště na okresní prokuraturu. Řekni jim, co dostáváš za odpovědi, a já jsem přesvědčený, že ti pomůžou. Šel jsem tam, prokurátor – stáří tak asi dvacet šest až dvacet osm roků: "Co chcete?" Vysvětlil jsem mu, o co se jedná. On řekl jediné slovo: "Blbci" Sed a napsal dva řádky. „Prokuratura Nymburk nemá námitek proti zaměstnání v dělnické profesi u Vladimíra Hradce. Tečka. Podpis.“

Nedovedete si představit, když jsem s tím přišel do Spolany. Předtím – v žádném případě nemůžeme, nepřipadá v úvahu. Ano, okamžitě budete nebo jste přijat, protože v květnu se dělají tady učňovské zkoušky chemika a vy máte polovičku vysoký školy chemický. Tak vás přihlásím, abyste složil učňovské zkoušky, a místo toho, abyste nastupoval ve třídě čtyři, budete mít hned třídu osm.

Pan Vladimír Hradec při natáčení rozhovoru s Michaelou

Spolaně Neratovice zůstal pan Hradec věrný i v pozdějších letech, dostudoval si ještě strojní průmyslovku, působil na pozici technologa.

Vypravování pana ing. Vladimíra Hradce nás velmi zaujalo a poučilo. Pomohlo nám dotvořit si představu o fungování totalitního režimu. Je i varováním pro příští generace, aby nedopustily zničení zásad a hodnot demokracie a nepodléhaly často líbivým slovům populistů.

Skupinové foto týmu s pamětníkem – zleva Simona Pašková , Jakub Janíček, pan Hradec, Ondřej Zelenka, Anna Štefanisková

Společné foto týmu po dokončení reportáže – Jakub, Ondřej, Michaela, Simona, Anna,

(Natáčení- Anna Štefanisková)

(Natáčení- Ondřej Zelenka)

(Natáčení- Jakub Janíček)

(Natáčení- Michaela Motyčáková)